

Dosarul nr. 1ra-934/22
1-20065418-01-1ra-29062022

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

02 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Toma Nadejda,
Judecători – Diaconu Iurie și Boico Victor,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către avocatul Chizilov Roman în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2022 și sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 14 iulie 2021, în cauza penală în privința lui

Zmeu Ion xxxx, născut la
xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx, originar din
xxxxxxxxxxxxx, xxxxxxxxxxxx și
domiciliat în xxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 16.06.2020-14.07.2021;

Instanța de apel: 10.08.2021-15.02.2022;

Instanța de recurs: 29.06.2022-02.11.2022.

A C O N S T A T A T

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 14 iulie 2021, Zmeu Ion a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 650 (șase sute cincizeci) unități convenționale, echivalentul a 32 500 (treizeci și două mii cinci sute) lei.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Visileac Vasile, fiind dispusă încasarea din contul lui Zmeu Ion în beneficiul lui Visileac Vasile, prejudiciul moral cauzat prin infracțiune în sumă de 10 000 (zece mii) lei și cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 3 000 (trei mii) lei. În rest, pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Zmeu Ion, la 01 februarie 2020, aproximativ ora 16:00, aflându-se în apropierea bazinului acvatic, situat în extravilanul or. Căușeni, aflat în locațiunea lui Boico Constantin, în urma unui conflict cu Cernous Ghenadie și Visileac Vasile, urmărind scopul amenințării cu omor, cu cuvinte de amenințarea cu moartea „vă împușc pe amândoi”, a îndreptat în direcția lui

Visileac Vasile, în regiunea pieptului, o armă de vânătoare de marca și modelul CIF-SAN cu seria și numărul 91947, calibrul 12/70 mm, continuând totodată să se adreseze necenzurat în adresa ultimilor, astfel, partea vătămată Visileac Vasile a perceput amenințarea ca fiind reală, periculoasă pentru viață și integritatea corporală.

Acțiunile lui Zmeu Ion, au fost încadrate în baza art. 155 Cod penal, *amenințarea cu omor ori cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări.*

3. Avocatul Chizilov Roman în numele inculpatului a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Zmeu Ion să fie achitat din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea apelului a indicat, că sentința de condamnare se bazează doar pe declarațiile contradictorii ale părții vătămate și ale martorului care este prietenul părții vătămate (f.d.23-24; 28-30; 31-33; 66; 162-163; 159; 160).

Prin urmare, a menționat că în susținerile verbale au fost invocate mai multe dubii care s-au constatat în cadrul cercetării judecătorești, fiind ignorate de către prima instanță, și anume: timpul sesizării organului de urmărire penală; dubiile în privința stabilirii identității lui Zmeu Ion; divergențe în ceea ce privește momentul pretinsei amenințări; cum a perceput că a existat un pericol real pentru viața și sănătatea sa, partea vătămată; dubii în privința armei; nu este clar dacă a existat sentimentul de frică „*act de natură să inspire victimei temere, fapt ce o pune în situația de a nu mai avea resurse psihice necesare pentru a rezista constrângerii*”.

În opinia părții apărării, prima instanță a ignorat prevederile art. 394 alin. (1) pct. 2), 5) Cod de procedură penală, potrivit cărora avea obligația de a se pronunța asupra tuturor probelor, cercetate în cadrul judecării cauzei penale, iar toate dubiile să fie interpretate în favoarea inculpatului.

De asemenea, a invocat că încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului este bazată pe presupuneri, precum că a avut loc amenințarea cu moartea, or, nu au fost administrate probe care ar combate argumentele invocate mai sus, iar tragerea la răspundere penală a inculpatului doar în baza probelor administrate, constituie o încălcare a prevederilor art. 6 CEDO.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2022, a fost respins ca nefondat apelul și menținută sentința primei instanțe.

4.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat, că la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just concluzionând că inculpatul Zmeu Ion a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 155 Cod penal, amenințarea cu omor ori cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, adică amenințarea cu omor, dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări.

În acest context, instanța de apel a precizat că prima instanță a adoptat o soluție corectă la caz, de condamnare a inculpatului Zmeu Ion, nefiind

comise careva erori de fapt ce ar impune casarea sentinței adoptate în partea stabilirii vinovăției inculpatului în săvârșirea acțiunilor incriminate, stabilirea și individualizarea pedepsei. Astfel, prima instanță a luând în considerație probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, apreciindu-le just potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării lor, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate și prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii.

Prin urmare, examinând probatoriul administrat, instanța de apel consideră dovedită vina inculpatului Zmeu Ion în săvârșirea infracțiunii de amenințarea cu omor ori cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, adică amenințarea cu omor, dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări, iar acțiunile inculpatului just fiind calificate în baza art. 155 Cod penal, personalitatea acestuia fiind susceptibilă supusă răspunderii penale.

Instanța de apel a conchis că probele administrate la materialele cauzei penale, în ansamblu, confirmă vinovăția lui Zmeu Ion în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 155 Codul penal, deoarece conținutul acestora indică incontestabil asupra faptului că anume inculpatul în urma unui conflict cu Visileac Vasile, urmărind scopul amenințării cu omor a îndreptat în regiunea pieptului în direcția lui Visileac Vasile, arma de vânătoare, comunicându-i, "*vă împușc pe amândoi*". Astfel, partea vătămată a perceput amenințarea ca fiind reală, periculoasă pentru viață și integritatea corporală, din care motiv a apelat la serviciul 112, care au venit la fața locului și au cercetat apelul efectuat de ultimul, fapt confirmat prin declarațiile martorilor colaboratori de poliție.

Nerecunoașterea vinovăției de către inculpat nu reprezintă temei pentru achitarea acestuia, dat fiind faptul că în cadrul judecării cauzei, au fost administrate probe care confirmă cu certitudine vina inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate, iar cele invocate de apărător sub acest aspect, sunt drept o modalitate de exercitare a dreptului la apărare, astfel urmărindu-se scopul evitării răspunderii penale.

Așadar, instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiate argumentele apărării invocate în cererea de apel, potrivit cărora în acțiunile inculpatului lipsesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 155 Codul penal, or, reieșind din împrejurările de fapt stabilite, în acțiunile inculpatului cert s-a constatat atât latura obiectivă, cât și cea subiectivă, deoarece acesta a acționat cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al faptei sale, prevăzând urmările ei, astfel a dorit și a admis conștient urmările acțiunilor sale, când a amenințat cu omor partea vătămată, utilizând în calitate de mijloc de intimidare cuvintele "*vă împușc*", având asupra sa și arma, care a fost cercetată în cadrul ședinței de judecată în prima instanță, acțiune ce a fost percepută de partea vătămată ca o amenințare reală pentru viața sa.

Or, adresând părții vătămate cuvintele „vă împușc”, îndreptând arma spre regiunea pieptului, inculpatul a realizat cele două condiții ale laturii obiective – apariția la victimă a temerii pentru viața sa în cazul punerii amenințării în executare, precum și apariția pericolului amenințării, și condiția laturii subiective – intenția directă, motivul fiind furia, pentru faptul că anterior a avut un conflict cu partea vătămată.

De asemenea, instanța de apel a menționat că în acțiunile inculpatului există legătură cauzală între fapta prejudiciabilă și semnele componentei de infracțiune, de amenințare cu omor, existând pericolul realizării acestei amenințări. Astfel, Zmeu Ion prin acțiunile sale, i-a insuflat lui Visileac Vasile teama că va fi lipsit de viață, iar ultimul a perceput această amenințare ca fiind reală, existând pericolul realizării ei.

Referitor la pedeapsa stabilită inculpatului, instanța de apel a conchis că aplicarea pedepsei neprivative de libertate lui Zmeu Ion, este una echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea săvârșită de către inculpat, aceasta urmând să contribuie la realizarea scopului pedepsei penale, reieșind din analiza complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul acestuia în viața socială, precum și cel din înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate.

În ceea ce privește acțiunea civilă, instanța de apel a conchis că în speță, este probată existența faptului ilicit, cauzarea prejudiciului, legătura cauzală dintre fapta ilicită, prejudiciu și vinovăția inculpatului de săvârșirea faptei ilicite, ceea ce atestă că sunt prezente toate condițiile pentru angajarea răspunderii delictuale în privința lui Zmeu Ion, și ținând cont de cele menționate supra, consideră că prima instanță întemeiat a ajuns la concluzia de a admite parțial acțiunea civilă, dispunând încasarea din contul inculpatului în beneficiul lui Visileac Vasile, prejudiciul moral în sumă de 10 000 lei, care este în corespundere cu caracterul și gravitatea suferințelor psihice suportate de partea vătămată, precum și cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 3 000 lei.

5. Avocatul Chizilov Roman în numele inculpatului, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, contestă hotărârile instanțelor de fond cu recurs ordinar, solicitând casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Zmeu Ion să fie achitat de învinuirea înaintată, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În argumentarea recursului menționează, că la pronunțarea deciziei nu a fost prezent, fiind antrenat într-un alt proces de judecată, iar copia deciziei nu i-a fost expediată prin intermediul oficiului poștal.

De asemenea, partea apărării reiterează argumentele invocate în cererea de apel, suplimentar precizând că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, nefiind înlăturate toate dubiile despre vinovăția inculpatului.

În acest context, susține că instanța de apel urma să verifice dacă prima

instanță corect a apreciat probele în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală.

Consideră că probele administrate la materialele cauzei, nu coroborează cu latura obiectivă a infracțiunii incriminate inculpatului, și anume existența amenințării cu armă și realizarea acesteia.

De asemenea, indică și referitor la acțiunea civilă că nu au fost prezentate careva probe care să demonstreze suferințele suportate de partea vătămată.

6. Procurorul a depus referință la recursul declarat de partea apărării, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat în baza materialelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că, recursul este declarat peste termen.

Dispozițiile art. 422 Cod de procedură penală, prevăd expres că termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 15 februarie 2022, (f.d.18-21, vol.II), în lipsa inculpatului Zmeu Ion, care nu s-a prezentat din motive de sănătate, fiind dispusă examinarea cauzei în lipsa acestuia, și cu participarea avocatului Chizilov Roman în numele inculpatului Zmeu Ion, care a fost înștiințat despre ziua pronunțării deciziei motivate, stabilită pentru data de 29 martie 2022.

De asemenea, instanța de recurs atestă că atât inculpatul Zmeu Ion, precum și avocatul acestuia, la data stabilită pentru pronunțarea deciziei motivate, nu s-au prezentat (f.d.23-24, vol.II), însă copia deciziei motivate, le-a fost expediată în adresa acestora, pentru cunoștință (f.d.51, vol.II).

La caz, termenul de declarare a recursului se calculează din 30 martie 2022, ziua imediat următoare datei pronunțării deciziei motivate și a expirat la 02 mai 2022, aceasta fiind și ultima zi de depunere a recursului, pe când avocatul în numele inculpatului a depus recursul la 16 iunie 2022, prin intermediul oficiului poștal, iar la 21 iunie 2022, acesta fiind înregistrat în Curtea Supremă de Justiție, respectiv cu depășirea termenului de declarare a acestuia.

Astfel, Colegiul penal stabilește că omisiunea de a respecta termenul de depunere a recursului nu poate fi imputată instanței de judecată, or, părțile urmau să se intereseze de soarta dosarului, având obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (*cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007, cauza Ghirea*

versus Moldova din 26 iunie 2012), de a proteja drepturile inculpatului de acces la instanță, inclusiv și de a depune în termenul legal cererea de recurs, fapt însă ignorat de către aceștia, ce în consecință, s-a soldat cu omiterea nejustificată a termenului de declarare a recursului.

Potrivit prevederilor art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Conform art. 231 Cod de procedură penală, termenele stabilite de prezentul cod se calculează pe ore, zile, luni și ani. La calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului, afară de cazurile în care legea dispune altfel. La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Colegiul penal menționează că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 422, 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide, că recursul declarat de avocatul Chizilov Roman în numele inculpatului este inadmisibil, deoarece este declarat peste termen.

8. În corespundere cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Chizilov Roman în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2022, în cauza penală în privința lui **Zmeu Ion xxxxxxxx**, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **15 decembrie 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecătorii

Diaconu Iurie

Boico Victor